

Kjære landsmøte.

I år var min sønn en av de rundt 60 000 elevene som startet i første klasse.

Jeg var en av de mange foreldrene som sto i en skolegård for første gang, og så mitt eget barn gå med nervøse skritt fra meg og opp til læreren sin. Og jeg var nok like nervøs som han.

Nå begynner 10 års skolegang. Her skal han lære seg det han trenger for å skape muligheter for seg selv senere i livet.

Han skal knytte vennskap, kanskje for livet. Forhåpentligvis skal han oppleve at han er god nok i det aller meste. Men også lære seg at det er greit å ikke være best i alt.

For å få til dette må han ta ansvar selv, men det må også jeg som forelder.

Det viktigste vi kan gi barna våre er trygghet, og kunnskap.

Så mest av alt må vi som samfunn ta ansvar for at han, og alle de 60 000 andre førsteklasingene, kan få drømmene sine oppfylt.

Da jeg var 19 år, skulle jeg stemme for første gang.

Dette var tilbake i 2005, og Høyre hadde slagordet «stol på Høyre» med digre oppblåsbare stoler overalt.

Målingene var dødstriste og det så mørkt ut for partiet. Mørkt endte det for så vidt også.

Men i det mørke året 2005 så valgte jeg altså å melde meg inn i Høyre. At det gikk dårlig på målingene var absolutt ikke noe jeg forholdt meg til. For meg handlet det om de politiske løsningene. Ikke om slagord eller strategi.

Jeg hadde verdens største selvtillit jeg, da jeg stod på stand på skolene hjemme i Stavanger, fordi jeg mente det var helt opplagt at det var Høyre som hadde de beste løsningene.

Det var en sak som var avgjørende for meg, og det var skolepolitikken.

Og der, kjære venner. Vet jeg at jeg ikke er alene.

Vi er mange som har funnet den veien inn i Høyre.

Det er fordi vi vet at en god skole er helt avgjørende for alt annet.

Det er det viktigste vi kan gi barn og unge, for at de skal kunne skape muligheter for seg selv.

Vi har alltid stått fast på at det viktigste i skolen er kunnskap.

I Arbeiderpartiet har det derimot vært litt uklart hva som har vært det viktigste:

I 2008 tok Anniken Huitfeldt et generaloppgjør med Arbeiderpartiets skolepolitikk. Hun innrømmet at de hadde nedprioritert betydningen av kunnskap.

I 2012, etter å ha overlatt skolepolitikken til SV i åtte rødgrønne år, gikk Trond Giske ut og varslet at de ville ha en kunnskapskamp mot Høyre og ta førsteplassen tilbake.

Etter å ha tapt valget i 2013, kom Jette Christensen i 2014 på banen med nok et oppgjør med egen skolepolitikk.

Året etter kom Trond Giske ut i avisene igjen for å ta enda en runde med selvkritikk på at de hadde feilet i skolepolitikken.

Og det har vært flere siden.

Vi har aldri trengt å ta noe oppgjør.

For oss har alltid det viktigste i skolepolitikken vært de grunnleggende ferdighetene. Du må lære deg å lese. Skrive. Regne.

Uten det så blir det vanskelig å få til alle andre fag.

Du får ikke til samfunnsfag hvis du ikke forstår hva du leser.

Og det blir vanskelig å levere oppgavene i naturfag hvis du sliter med å både skrive og regne skikkelig.

Det er ingen barn som gleder seg til skolen hvis hver time blir en påminnelse om alt du ikke kan. Derfor handler nettopp læring også om at barn skal trives på skolen.

Støre-regjeringen arvet en skole som var på riktig vei.

Historisk mange elever fullførte videregående skole.

Fjerde- og femteklassingene leste bedre.

Karakterene økte mest hos elever med foreldre uten utdanning.

Bråk og uro i skolen gikk ned.

Og det ble flere kvalifiserte lærere i klasserommene.

Nå har pilene snudd.

Resultatene stuper i matematikk. I lesing. Og i naturfag.

Avstanden mellom de som presterer dårlig og de som presterer godt, øker.

Av de 60 000 håpefulle barna på første skoledag så vil over 15 000 av dem gå ut av tiendeklasse uten å kunne lese skikkelig. Når de er 16 år så sliter de med å følge teksten på en Netflix-serie.

Over 18 000 går ut av ungdomsskolen uten å kunne regne skikkelig.

Det betyr at vi svikter dem. Ikke en gang. Men hver dag – i ti år.

Men enda verre enn tallene i seg selv:

Allerede på barneskolen kan vi nesten peke på hvilke elever dette er. Elever som nesten er dømt til å mislykkes på videregående.

Vi vet hvem de er.

Men vi klarer ikke hjelpe mange nok av dem.

Det kjære venner. Det er en skam.

Men - det er ingen tvil om at pandemien har satt sine spor i norske klasserom.

Det finner vi også i studier.

Mange sliter med lavere stamina og læringstap, særlig i norsk og matematikk. De strever med manglende sosial trening. Skolene rapporterer om økt fravær og flere elever som sliter med skolevegring.

Pandemien er helt åpenbart en del av forklaringen på noe av dette.

Men det er på ingen som helst måte en unnskyldning.

Vi er nødt til å få skolen tilbake på riktig spor.

Så ja, noe av dette skyldes pandemien. Men vi skylder disse pandemibarna å rette opp i dette.

Kjære landsmøte,

For å lære så må du være der læreren er. Og det er på skolen.

Det var helt riktig av oss å innføre en fraværsgrense på videregående. En forventning om at du må møte opp. Med mindre du har en gyldig grunn til å ikke gjøre det.

Nå ser vi at fraværet øker igjen. Ikke bare i videregående. Men også på ungdomsskolen. Ja, helt ned i barneskolen. Da må vi tenke nytt.

Det kan kanskje høres voldsomt ut å føre fravær fra første dag i første klasse.

Men alternativet er jo mye verre. Som er å ikke bry seg om hvor elevene er.

Vollebekk skole i Oslo har gjort dette i flere år. Skolen til sønnen min gjør det samme.

Hvis jeg ikke har gitt beskjed om at han har ferie eller er syk. Ja da ringer de. Eller sender melding. Og lur på hvor han er.

Jeg syns det mest av alt er veldig fint. For hvor utrolig trist hadde det ikke vært, om de ikke brydde seg om hvor han var.

Samtidig som vi stiller krav til elevene, så skal vi også stille opp for dem.

Vi skal stille opp med en skole der de, og foreldrene deres, skal være trygge på at de møter en lærer som har fordypning i faget de underviser i. I dag mangler over 16 000 lærere fordypning i enten norsk, matte og engelsk.

Vi skal stille opp med intensiv opplæring for alle de som strever med å lære seg å lese, skrive eller regne ordentlig.

Og der må jeg bare si, kjære landsmøte.

Jeg forstår ikke hvorfor det byr Arbeiderpartiet så imot å si ja til at elever som strever med lesing, skal få intensivopplæring i ungdomsskolen.

Tro meg. Det er mye av Arbeiderpartiets politikk jeg er mot. Men som jeg kan strekke meg til å forstå at de har et slags resonnement bak. Men motstanden mot å gi litt ekstra hjelp til elever som strever faglig.

Det forstår jeg rett og slett ikke.

Derfor vil vi gi elever som sliter med lesing, skriving eller regning intensivopplæring både på barneskolen, og på ungdomsskolen.

Kjære landsmøte,

Skal vi lykkes med å få ned mobbetallene. Få ned uroen. Få ned fraværet.

Få opp disiplinen og få opp læringen.

Så er en del av løsningen at vi må bygge et sterkere lag rundt lærerne våre.

Læreren kan ikke bære alt ansvaret alene.

I dag opplever mange lærere at de nærmest skal være psykolog. De skal være helsesykepleier. De skal være miljøarbeider. Og de skal være lærer. De skal være alt på en gang.

Det er selvsagt ikke mulig. Og det spiser opp dyrebar tid de kunne brukt på å gi flere elever tettere oppfølging, og ekstra utfordringer.

Vi mener derfor det er avgjørende å ansette flere yrkesgrupper inn i skolen for å avlaste, slik at lærerne kan bruke tiden på det aller viktigste: Læring.

For en drøy uke siden besøkte jeg Vitensenteret i Arendal. Tretten sånne har vi rundt omkring i landet.

Men bare seks av dem har det som kalles for talentsenter i realfag.

Et sted hvor elever som trenger større utfordringer kan være. Elever som gjerne kjeder seg litt på skolen.

Og i Arendal møtte jeg Kine Wangerud, som er leder av alle vitensentrene de har på Sørlandet.

Hun sa noe veldig klokt:

Andre partier sier at de vil gå litt bort fra den ordningen som er nå, og at alt skal være basert på lærerkurs i klasserommene, for at vi skal gi det samme til alle.

Da har man ikke skjønt greia, for å si det rett ut. Det gjør meg vondt.

Det er nettopp dette skolepolitikken vår handler om.

Vi kan ikke gi det samme til alle. Da vil ingen lykkes.

Det var dette som gjorde at jeg, i 2005, la bort alle andre brosjyrer og meldte meg inn i Høyre:

Nivåinndeling i skolen.

For en som har gått store deler av skoleløpet sitt i USA så var det helt absurd å høre på den politiske debatten om nivåinndeling i Norge. For i USA var det helt selvsagt at elever fikk tilpasset opplæring. Jeg klarte ikke å fatte at det var mulig å være uenige om dette.

For meg var det helt åpenbart:

Skal du oppfylle kravet om at alle elever skal få tilpasset opplæring, så må alle få utfordringer på sitt eget nivå. Enten du henger etter og strever litt, eller du opplever at skolen blir kjedelig.

Kjære venner.

Det viktigste i skolen skal være det viktigste i politikken.

Vi vet at en god lærer er det aller viktigste for elevenes læring.

Det betyr, sagt litt enkelt:

Matpakken kan du ha med selv. En lærer med fordypning i matte er det litt vanskeligere å få plass til i sekken.

Og det minner meg på en annen ting:

Jeg ORKER ikke høre ett eneste ord til om gratis skolemat, når vi ikke har lykket med å lære alle barn å lese.

I Oslo har de utviklet gratis kjøttfri skolemat.

Alle pengene som gikk til dette, har de heller brukt på fag og innhold, i tillegg til en storsatsing på skolehelsetjenesten.

Kjære landsmøte,

En god skole er vår aller viktigste sosialpolitikk.

Det danner grunnlaget for å leve gode og selvstendige liv.

I verste fall sender en dårlig skole ungdommene våre ut i varig utenforskap.

Over 100 000 unge mennesker mellom 15 og 29 år står utenfor utdanning. Utenfor arbeid. Og utenfor arbeidsmarkedstiltak.

De står på utsiden av alle deler av samfunnet vårt.

100 000 unge mennesker med hele livet foran seg.

Det er forferdelig at vi som samfunn ikke har klart å gi disse menneskene den hjelpen de trenger for å komme seg tilbake i utdanning, eller inn i arbeid.

Den viktigste velferden vi kan gi et menneske er en jobb.

Jobb er ingen plikt. Det er en rettighet vi som samfunn gjør altfor lite for å oppfylle.

For de aller fleste så starter en trygg og fast jobb med en god skole som utrunder dem til å ta del i arbeidsfellesskapet.

Jeg tror alle barn starter med en drøm om hva de skal bli.

Noen vil bli Ninja. Andre vil bli influensere. Også har du barn av Høyre-folk. Som skal bli sivilingeniører, advokater eller Nikolai Astrup.

Men fra spøk til alvor. De fleste barn, når du spør hva de skal gjøre når de blir store, vil bli som drømmelærere sin. De vil jobbe på sykehus. De vil være frisører, kjøre lastebil eller redde livet i havet.

De drømmene kan vi ikke la nederlag på nederlag i skolen ta fra dem.

Fanger vi ikke opp disse barna tidlig, så vil de erfare fra start, de ikke er gode nok.

Lykkes vi ikke i skolen så lykkes vi ikke med å gjøre Norge sterkere, raskere og bedre.

En skole utdanner ikke bare. Den er også dannende. Den gir barna våre forutsetninger for å forsvare helt grunnleggende verdier vi alle setter så høyt. Demokrati. Frihet. Selvstendighet.

En god skole utjevner også sosiale forskjeller.

Sånn er det ikke i dag. Har du foreldre med utdanning får du i snitt 4,3 i matte. Har du foreldre uten utdanning får du i snitt 2,8.

Men skaper vi en enda bedre skole, så vil den gi alle det samme grunnlaget for å lykkes, og forutsetningene for å bidra i samfunnet.

En god skole er en investering i barna våre.

En god skole er en investering i Norge.

En god skole er en investering for fremtiden.

Kjære landsmøte,

Vi skylder elevene våre å gjøre det vi kan for å oppfylle de 60 000 drømmene de hadde da de startet i første klasse.

Takk for oppmerksomheten!